

Iedzīvotājiem, kas izmitina Ukrainas civiliedzīvotājus, pieejams atbalsts

Atlīdzība mājsaimniecībām, kas izmitina Ukrainas civiliedzīvotājus

Kas var pieteikties - mājokļa īpašnieks vai pilnvarotā persona

Kur pieteikties - pašvaldībā, kuras administratīvajā teritorijā atrodas mājoklis

Atlīdzības apmērs: (par periodu līdz 90 dienām*)

- 100 eiro/mēnesī par pirmo personu
- 50 eiro/mēnesī par katru nākamo personu
- Kopā ne vairāk par 300 eiro/mēnesī

Atbalsts pieejams par katru īpašumā esošu mājokli

Atlīdzība netiek aplikta ar nodokļiem

Mājokļa īpašnieks neprasa īres maksu no
Ukrainas civiliedzīvotājiem

*No 2022. gada 1. maija

Ceturtdien, 19.maijā, stājas spēkā grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā, kas paredz atlīdzību Latvijas iedzīvotājiem, kuri bez maksas savās mājās izmitina Ukrainas civiliedzīvotājus.

Šobrīd Latvijā pēc palīdzības ir vērsušies vairāk kā 27 tūkst. Ukrainas civiliedzīvotāji, kas ierodas Latvijā patvēruma meklējumos dēļ Krievijas izraisītā bruņotā konflikta Ukrainā. No šīm personām pašvaldībās izmitinātas ir vairāk kā 10 tūkst. personas. Lai segtu izdevumus par Ukrainas civiliedzīvotāju izmitināšanu un ēdināšanu periodā līdz š.g. aprīļa beigām, pašvaldības ir pieprasījušas finansējumu no valsts budžeta nepilnu

4 miljonu eiro apmērā. Lielākais pieprasījums pēc izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu nodrošinājuma Ukrainas civiliedzīvotājiem ir bijis Rīgā un Rīgas reģionā un to segšanai nepieciešams valsts finansējums vairāk kā 1 milj. eiro apmērā, tam seko Vidzemes un Latgales reģions, katrā vairāk kā 800 tūkst. eiro apmērā, Kurzemes reģionā vairāk kā 600 tūkst. eiro un vismazāk – Zemgales reģionā, vairāk kā 400 tūkst. eiro.

Nemot vērā, ka ir pārsniegts sākotnēji prognozētais Ukrainas civiliedzīvotāju skaits, kā arī līdz šim piedāvātais izmitināšanas modelis ne vienmēr ir ekonomiski efektīvākais, nepieciešams piedāvāt plašāku risinājumu izmitināšanas un ēdināšanas jautājumā.

Latvijas iedzīvotāji ir izrādījuši lielu pretimnākšanu un rūpes, savās mājās uzņemot Ukrainas civiliedzīvotājus, kas bēg no Krievijas izraisītā kara. Vienlaikus šāda palīdzība rada arī papildu izmaksas mājsaimniecībām, tādēļ ir rasts risinājums, lai finansiāli atbalstītu tās mājsaimniecības, kas bez maksas izmitina savās mājās Ukrainas civiliedzīvotājus.

Tādejādi valsts nodrošinās stabilitāti izmitināšanas turpināšanai tiem Ukrainas civiliedzīvotājiem, kam vēl nav izdevies atrast savu pastāvīgo mājokli. Vienlaikus paredzēts, ka tiks uzlabota Ukrainas civiliedzīvotāju izmitināšanas efektivitāte, gan palielinot kopējo Ukrainas civiliedzīvotāju uzņemšanas kapacitāti, gan vienlaikus samazinot vidējos izdevumus no valsts budžeta šī pasākuma īstenošanai.

Mājsaimniecības jeb tās pārstāvošās fiziskās personas var saņemt kompensāciju par papildu izmaksām, kas tām radušās, savā mājoklī bez maksas izmitinot Ukrainas civiliedzīvotājus (nodrošinot gan izmitināšanu, gan iespēju robežās arī higiēnas preces un uzturu, kā arī izglītojošus un izklaides vai atpūtas pasākumus, u.c. atbalsta pasākumus), par periodu līdz 90 dienām:

- 100 eiro/mēnesī par pirmo izmitināto personu;
- 50 eiro/ mēnesī par katru nākamo izmitināto personu;
- ne vairāk kā 300 eiro/ mēnesī par vienā mājoklī vai adresē uzņemtām personām.

Ja fiziskajai personai pieder vairāki mājokļi, kuros tiek izmitināti Ukrainas civiliedzīvotāji, atlīdzību var saņemt par katru savā īpašumā esošo mājokli, kurā tiek izmitināti Ukrainas civiliedzīvotāji.

Svarīgi - atbalsts attiecas tikai uz tām mājsaimniecībām, kuras brīvprātīgi un nepieprasot samaksu no Ukrainas civiliedzīvotājiem, ir gatavas viņus izmitināt.

Lai saņemtu atlīdzību mājsaimniecībai, fiziskai personai – mājokļa īpašniekam vai tā pilnvarotai personai jāiesniedz pieteikums tajā pašvaldībā, kuras administratīvajā teritorijā atrodas mājoklis. Pieteikums jāiesniedz ne vēlāk kā 14 dienu laikā no brīža, kad ir uzsākta Ukrainas civiliedzīvotāja izmitināšana. Pieteikumā jānorāda:

- Iesniedzēja vārds, uzvārds, personas kods, kredītkartes maksājuma vai pasta norēķinu sistēmas konts, kontaktinformācija;
- Mājokļa, kurā tiek uzņemti Ukrainas civiliedzīvotāji, adrese, izmitināšanai nodotā platība, paredzētais izmitināšanas periods;
- Mājokļa piederību apliecinošs dokuments;
- Katra izmitinātā Ukrainas civiliedzīvotāja vārds, uzvārds, personas kods;
- Apliecinājums par to, ka mājoklis, kurā tiek izmitināts Ukrainas civiliedzīvotājs ir dzīvošanai derīgs likuma "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 16. panta trešās daļas izpratnē un atrašanās tajā nerada apdraudējumu personu drošībai un veselībai.

Atlīdzība tiks izmaksāta par periodu līdz 90 dienām, skaitot no pieteikumā norādītā datuma, bet ne agrāk kā no 2022.gada 1.maija.

Pašvaldība atlīdzības pieteikumu izskatīs mēneša laikā un piešķirto atlīdzību par izmitināšanu par aktuālo mēnesi pārskaitīs iesniedzējam līdz nākamā mēneša 10.datumam.

Atbalsta mehānismam plānotais valsts budžeta finansējums ir 937 500 eiro apmērā.

Vienlaikus, valsts nodrošinās primāri sniedzamo atbalstu – izmitināšanu un pārtiku tikai tiem Ukrainas civiliedzīvotājiem, kurus nebūs izmitinājusi tāda māsaimniecība, kura saņem vai ir pieteikusies māsaimniecību atlīdzības maksājumam.

Grozījumus Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā Saeima steidzamības kārtā pieņēma 2022. gada 12. maijā un tas stājas spēkā 2022. gada 19. maijā.

Kā zināms, 2022. gada 29. aprīlī Ministru kabinets apstiprināja jaunu Pasākumu plānu par atbalsta sniegšanu Ukrainas civiliedzīvotājiem Latvijas Republikā (turpmāk – Plāns), kas nosaka valsts institūciju, pašvaldību un komersantu saskaņotu un nekavējošu rīcību, lai spētu uzņemt, izmitināt un nodrošināt sociālo atbalstu pakāpeniski līdz četrdesmit tūkstošiem Ukrainas civiliedzīvotāju, kuri bēg no kara. Cita starpā, Plānā paredzētas arī izmaiņas Ukrainas civiliedzīvotāju izmitināšanas un ēdināšanas jautājumu nodrošināšanā, kas ir noteikti Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā un tam pakārtotajos grozījumos Ministru kabineta 2022. gada 12. marta noteikumos Nr.168 "Noteikumi par primāri sniedzamā atbalsta nodrošināšanu Ukrainas civiliedzīvotājiem", kas pieņemti MK š.g. 10.maijā un stājas spēkā 13.maijā.